

הרישיון הציבורי הכללי של GNU

גרסה 2, יוני 1991

זכויות יוצרים ©, 1989, 1991 Free Software Foundation, Inc
Temple Place, Suite 330, Boston, MA 02111-1307 USA 59

כל אחד מורשה להעתיק ולהפיץ עותקים מדויקים של מסמך-רישיון זה, אבל אסור לשנות אותו.

מבוא

הרישיונות למרבית התוכנות מכוונים לשלול את חירותך לחלוק בהן ולשנות אותן. בניגוד לכך, הרישיון הציבורי הכללי של GNU מיועד להבטיח את חירותך לחלוק תוכנה חופשית ולשנות אותה -- כדי לוודא שהתוכנה היא חופשית לכל משתמשיה. רישיון ציבורי כללי זה חל על מרבית התוכנות של קרן התוכנה החופשית ועל כל תוכנית (Program) אחרת, שיוצרה מחויבים לשימוש בו. (תוכנות אחרות של קרן התוכנה החופשית כפופות במקום זאת לרישיון הציבורי הכללי לספריות של GNU). אתה יכול להחיל אותו גם על תוכנות שלך.

כשאנו מדברים על תוכנה חופשית, אנו מתייחסים לחירות, לא למחיר. הרישיונות הציבוריים הכלליים שלנו מיועדים להבטיח שתהיה לך החירות להפיץ עותקים של תוכנה חופשית (ולדרוש תשלום עבור שירות זה, אם רצונך בכך), שתקבל קוד מקור או תוכל להשיג אותו אם תרצה בכך, שתוכל לשנות את התוכנה או להשתמש בחלקים ממנה בתוכניות חופשיות חדשות, ושתדע שאתה יכול לעשות את הדברים האלה.

כדי להגן על זכויותיך, עלינו להשית מגבלות האוסרות על כל אחד לשלול ממך זכויות אלה או לבקש ממך לוותר עליהן. מגבלות אלה מיתרגמות למחויבויות מסוימות, החלות עליך אם אתה מפיץ עותקים של התוכנה או משנה אותה.

לדוגמה, אם אתה מפיץ עותקים של תוכנית כזו, בין אם בחינם ובין אם בתשלום, אתה חייב לתת למקבלים את כל הזכויות שיש לך עצמך. אתה חייב לוודא שגם הם מקבלים או יכולים להשיג את קוד המקור. ואתה חייב להראות להם תנאים אלה, כדי שיכירו את זכויותיהם.

אנו מגנים על זכויותיך בשני שלבים: (1) מגנים בזכות יוצרים על התוכנה ו- (2) מציעים לך רישיון זה, המקנה לך הרשאה חוקית להעתיק, להפיץ ו/או לשנות את התוכנה.

בנוסף, כדי להגן על כל יוצר וגם עלינו, אנו רוצים לוודא שכל אחד מבין, שאין אחריות על תוכנה חופשית זו. אם התוכנה מותאמת ומועברת הלאה על-ידי אדם אחר, אנו רוצים שמקבליה יידעו שמה שיש בידם אינו המקור, כך שכל בעיה הנובעת מאחרים לא תשליך על המונית של היוצרים המקוריים.

לבסוף, כל תוכנית חופשית מאוימת בקביעות על-ידי פטנטים על תוכנות. אנו רוצים להימנע מהסכנה שמפיצים-מחדש של תוכנית חופשית ישיגו באופן אישי רישיונות-פטנט ולמעשה יהפכו את התוכנית לקניינית. כדי למנוע זאת, הבהרנו שכל פטנט חייב להרשות שימוש חופשי לכל או שלא להירשם כלל כפטנט.

התניות והתנאים המדויקים להעתיקות, הפצות ושינויים מפורטים להלן.

הרישיון הציבורי הכללי של GNU תניות ותנאים להעתיקה, הפצה ושינוי

0. רישיון זה חל על כל תוכנית או יצירה אחרת המכילה הודעה, שהוצבה על ידי בעל זכות היוצרים, האומרת שניתן להפיצה על-פי תנאים של רישיון ציבורי כללי זה. ה"תוכנית", להלן, מתייחסת לכל תוכנית או יצירה כאמור, ו"יצירה המבוססת על התוכנית" פירושה התוכנית או כל יצירה נגזרת כמשמעה בחוק זכות-יוצרים: כלומר, יצירה המכילה את התוכנה או חלק ממנה, בין אם במדויק ובין אם לאחר שינויים ו/או במתורגם לשפה אחרת. (להלן יכלל תרגום, בלא הגבלה, במונח "שינויים"). לכל מקבל רישיון נתייחס כ"אתה".

רישיון זה אינו חל על פעילויות שאינן העתקה, הפצה ושינויים; פעילויות כאלה מצויות מחוץ לתחומו. הפעולה של הרצת התוכנית אינה מוגבלת ופלט התוכנית מכוסה רק אם תוכנו מהווה יצירה המבוססת על התוכנית (בהתעלם מכך שנוצר באמצעות הפעלת התוכנית). השאלה אם זה כך אם לאו, תלויה במה שהתוכנית עושה.

1. אתה רשאי להעתיק ולהפיץ עותקים מדויקים של קוד המקור של התוכנית, כפי שקיבלת אותו, בכל אמצעי, בתנאי שאתה מפרסם על כל עותק, בבירור ובאופן נאות, הודעת זכויות יוצרים מתאימה ופטור מאחריות, שומר בלא פגע את כל ההודעות המתייחסות לרישיון זה ולהיעדר כל אחריות ונותן לכל מקבל אחר של התוכנית עותק מרישיון זה ביחד עם התוכנית.

אתה רשאי לדרוש תשלום עבור הפעולה הפיסית של העברת עותק ואתה רשאי, לפי בחירתך, להציע הגנת אחריות (warranty protection) בתמורה לתשלום.

2. אתה רשאי לשנות את עותק או עותקי התוכנית שלך או כל חלק מהם, ובכך ליצור יצירה המבוססת על התוכנית, ולהעתיק ולהפיץ שינויים או יצירה כאמור על-פי תנאי סעיף 1 לעיל, בתנאי שתעמוד גם בכל התנאים הבאים:

א. עליך לגרום לקבצים ששוננו לשאת הודעות בולטות המצהירות ששינית את הקבצים ואת התאריך של כל שינוי.

ב. עליך לגרום לכל יצירה, שאתה מפיץ או מפרסם, אשר כולה או חלקה מכילה או נגזרת מהתוכנית או כל חלק ממנה, להיות מורשית כמכלול בלא תשלום לכל צד שלישי שהוא על-פי תנאי רישיון זה.

ג. אם התוכנית ששונתה קוראת ברגיל ובאופן אינטראקטיבי פקודות, בעת שמפעילים אותה, עליך לגרום לה, כשמתחילים להפעילה לשימוש אינטראקטיבי כאמור בדרך הרגילה ביותר, להדפיס או להציג הודעה הכוללת הודעת זכויות יוצרים מתאימה והודעה שאין כל אחריות (או, במקום זאת, האומרת שאתה מספק אחריות) ושכל משתמש רשאי להפיץ מחדש את התוכנית על-פי תנאים אלה, והאומרת למשתמש איך לצפות בעותק של רישיון זה. (חריג: אם התוכנית עצמה היא אינטראקטיבית אבל אינה מדפיסה באופן רגיל הודעות מעין אלה, יצירתך המבוססת על התוכנית אינה נדרשת להדפיס את ההודעה).

דרישות אלה חלות על היצירה שהותאמה כמכלול. אם חלקים הניתנים לזיהוי מאותה יצירה, אינם נגזרים מהתוכנית ויכולים להיחשב באופן סביר כיצירות עצמאיות ונפרדות כשלעצמם, כי אז רישיון זה ותנאיו אינם חלים על חלקים אלה כשאתה מפיץ אותם כיצירות נפרדות. אבל כשתפיץ אותם חלקים כחלק ממכלול, שהוא יצירה המבוססת על התוכנית, הפצת אותו מכלול חייבת להיות על-פי תנאי רישיון זה, שההיתרים שהוא מקנה למקבלי-רשיונות אחרים משתרעים על המכלול במלואו, ולפיכך על כל חלק וחלק ממנו בהתעלם מהשאלה מי כתב אותו.

הנה כי כן, חלק זה ברישיון אינו מתכוון לתבוע זכויות או לערער על זכויותיך ליצור יצירות לגמרי לבדך; חלק זה, כוונתו היא לממש את הזכות לשלוט בהפצה של יצירה נגזרת או שיתופית המבוססת על התוכנית.

בנוסף, צירוף בלבד של יצירה אחרת, שאינה מבוססת על התוכנית, אל התוכנית (או אל יצירה המבוססת על התוכנית) במדיה לאחסון או הפצה, אינו מכניס את היצירה האחרת תחת כנפי רישיון זה.

3. אתה רשאי להעתיק או להפיץ את התוכנית (או יצירה המבוססת עליה, על-פי סעיף 2) בקוד יעד (object code) או בקובץ בר-ביצוע (executable form) על-פי תנאי סעיפים 1 ו-2 לעיל ובלבד שתעשה גם אחד מהדברים הבאים:

א. תצרף אליה עותק מלא של קוד המקור התואם, הניתן לקריאה במכונה (machine-readable source code) שיש להפיצו על-פי תנאי הסעיפים 1 ו-2 לעיל על-גבי אמצעי מקובל להחלפת תוכנה; או,

ב. תצרף אליה הצעה בכתב, התקפה למשך שלוש שנים לפחות, לתת לכל צד שלישי, בתמורה שלא תעלה על העלות הכרוכה עבורך בהפצה פיסית של הקוד, העתק מלא של קוד המקור התואם, הניתן לקריאה במכונה, אשר יופץ על-פי תנאי הסעיפים 1 ו-2 לעיל במדיה מקובלת להחלת תוכנה; או,

ג. תצרך אליה את המידע שקיבלת בנוגע להצעה להפיץ את קוד המקור התואם. (אפשרות זו מותרת רק להפצות לא מסחריות ורק אם אתה מקבל את התוכנית בקוד יעד או בקובץ בר-ביצוע ביחד עם הצעה כזו, בהתאם לסעיף-קטן ב' לעיל).

קוד המקור ליצירה פירושו הדרך המועדפת לעשיית שינויים ביצירה. ליצירה שהיא קובץ בר-ביצוע, קוד המקור המלא פירושו כל קוד המקור של כל המודולים שהיא מכילה ועוד כל קבצי הגדרות הממשק המתייחסים אליו ועוד התסריטים (scripts) השולטים בהידור (compilation) ובהתקנה של הקבצים ברי-הביצוע. למרות זאת, כחריג יוצא מהכלל, קוד המקור המופץ לא צריך לכלול דבר כלשהו המופץ באופן רגיל (בין אם בקוד מקור ובין אם בצורה בינארית) ביחד עם הרכיבים העיקריים (מהדרים, ליבה [kernel] וכיו"ב) של מערכת ההפעלה שבה הקובץ בר-הביצוע פועל, אלא אם כן רכיב זה בעצמו מצורף לקובץ בר-הביצוע.

אם הפצת קבצים ברי-ביצוע או כאלה שבקוד-יעד נעשית על ידי הצעת גישה לעותק המצוי במקום שיועד לכך, כי אז הצעת גישה שוות ערך לעותק של קוד המקור, המצוי באותו מקום, תחשב להפצה של קוד המקור, למרות שצדדים שלישיים אינם מחויבים להעתיק את קוד המקור ביחד עם קוד היעד.

4. אינך רשאי להעתיק, לשנות, ליתן רשיונות משנה או להפיץ את התוכנה אלא באופן שנקבע במפורש ברישיון זה. כל ניסיון להעתיק, לשנות, ליתן רשיונות-משנה או להפיץ את התוכנית באופן אחר, יהיה בטל מעיקרו ויסיים מאליו את זכויותיך על-פי רישיון זה. למרות זאת, לא יסתיים רשיונם של צדדים שקיבלו עותקים או זכויות ממך על-פי תנאי רישיון זה, כל עוד צדדים אלה מצייתים לרישיון זה במלואו.

5. אינך נדרש להסכים לרישיון זה, מפני שלא חתמת עליו. יחד עם זאת, שום דבר אחר אינו מתיר לך לשנות או להפיץ את התוכנית או יצירות הנגזרות ממנה. פעולות אלה אסורות על-פי חוק אם אינך מסכים לרישיון זה. לכן, על-ידי שינוי או הפצת התוכנית (או יצירה המתבססת על התוכנית), אתה מעיד שאתה מקבל רישיון זה לעשות כן, ואת כל תנאותיו ותנאיו הנוגעים להעתיקה, הפצה ושינוי של התוכנית או יצירות המבוססות עליה.

6. בכל פעם שאתה מפיץ מחדש את התוכנית (או כל יצירה המבוססת על התוכנית), המקבל מקבל באופן אוטומטי רישיון ממעניק הרישיון המקורי להעתיק, להפיץ או לשנות את התוכנית בכפוף לתנאים אלה. אינך רשאי לכפות הגבלות נוספות כלשהן על מימוש זכויותיו של המקבל המוענקות לו בזאת. אינך אחראי לאכופ ציות של צדדים שלישיים לרישיון זה.

7. אם כתוצאה מפסק-דין או טענות בדבר הפרת פטנט או מכל סיבה אחרת (שאינה מוגבלת לענייני פטנטים) נכפים עליך תנאים (בין אם בהחלטת בית משפט, בהסכם או בדרך אחרת), הסותרים את תנאי רישיון זה, הם אינם פוטרים אותך מתנאי רישיון זה. אם אינך יכול להפיץ באופן שימלא בעת ובעונה אחת את התחייבויותיך על-פי רישיון זה וכל התחייבות רלבנטית אחרת, כי אז כתוצאה מכך אינך רשאי להפיץ את התוכנית כלל. לדוגמה, אם רישיון פטנט לא יתיר הפצה מחדש של התוכנית בלא תמלוגים על-ידי כל מי שמקבלים עותקים, במישרין או בעקיפין, באמצעותך, כי אז הצעד היחיד, שתוכל לנקוט כדי ליישב בינו לבין רישיון זה היא להימנע כליל מהפצת התוכנית.

אם בנסיבות מסוימות כלשהן יקבע שחלק כלשהו מסעיף זה בטל או שאי-אפשר לאוכפו, יתרת הסעיף מכוונת לחול והסעיף יוסיף לחול בשלמותו בנסיבות אחרות.

סעיף זה אינו מיועד לגרום לך להפר פטנטים כלשהם או תביעות זכות קנייניות אחרות כלשהן או לערער על תקפותה של תביעת זכות מעין זו; סעיף זה מיועד אך ורק להגן על שלמות מערכת ההפצה של התוכנה החופשית, המיושמת באמצעות פרקטיקה של רשיונות ציבוריים. אנשים רבים הרימו תרומות נדיבות למגוון רחב של תוכנות המופצות באמצעות מערכת זו בהסתמך על יישום עקבי שלה; זהו תפקידו של היוצר/התורם להחליט האם הוא או היא מוכנים להפיץ תוכנה באמצעות מערכת אחרת כלשהי והרישיון אינו יכול לכפות בחירה זו.

סעיף זה מיועד להבהיר באופן שאינו משתמע לשני פנים מה שאנו מאמינים שהוא תולדה של יתרת רישיון זה.

8. אם הפצת התוכנית ו/או השימוש בה מוגבלים במדינות מסוימות, בין אם על ידי פטנטים ובין אם על ידי זכויות יוצרים, בעל זכות היוצרים המקורי, המכפיף את התוכנית לרישיון זה, רשאי להוסיף הגבלה מפורשת על הפצה בתחום גיאוגרפי המוציאה מהכלל מדינות אלה, באופן שההפצה תהיה מותרת רק במדינות שלא הוצאו כך מהכלל או ביניהן. במקרה כזה, רישיון זה משלב לתוכו את המגבלה כאילו נכתבה בגוף רישיון זה.

9. קרן התוכנה החופשית רשאית לפרסם מעת לעת גרסאות חדשות ו/או מתקנות של הרישיון הציבורי הכללי. גרסאות חדשות כאלה יהיו דומות ברוחן לגרסה הנוכחית, אבל הן עשויות להיות שונות בפרטיות כדי להתמודד עם בעיות או עניינים חדשים.

לכל גרסה ניתן מספר גרסה ייחודי. אם התוכנית מציינת מספר גרסה של רישיון זה החל עליה וכן "כל גרסה מאוחרת יותר", כי אז עומדת לך הברירה לנהוג או על-פי התניות והתנאים של אותה גרסה או של כל גרסה מאוחרת שפורסמה על ידי קרן התוכנה החופשית. אם התוכנית אינה מציינת מספר גרסה של רישיון זה, אתה רשאי לבחור כל גרסה שפורסמה אי-פעם על ידי קרן התוכנה החופשית.

10. אם ברצונך לשלב חלקים מהתוכנית לתוך תוכניות חופשיות אחרות שתנאי הפצתן שונים, כתוב אל היוצר כדי לבקש את רשותו. בקשר עם תוכנה שזכויות היוצרים בה שייכות לקרן התוכנה החופשית, כתוב לקרן התוכנה החופשית; לעתים אנו מתירים יוצאים מן הכלל. החלטתנו תונחה על ידי שתי המטרות של שמירת מעמדן החופשי של כל גזרות התוכנה החופשית שלנו ושל קידום השימוש והשימוש-מחדש בתוכנה באופן כללי.

העדר אחריות

11. מאחר שהתוכנית מורשית בלא תשלום, אין אחריות על התוכנית, ככל שהדבר מותר על-פי החוק החל. מלבד במקום שבו צוין אחרת בכתב, בעל זכות היוצרים ו/או צדדים אחרים מספקים את התוכנית "כפי שהיא", בלא אחריות מסוג כלשהו, בין אם מפורשת ובין אם משתמעת, לרבות, אך מבלי למעט מהאמור, האחריות המשתמעת למסחריות והתאמה למטרה מסוימת. כל הסיכון ביחס לאיכות וביצועי התוכנית חל עליך. היה והתוכנה תוכח כפגומה, אתה תישא במחיר של כל השירותים והתיקונים הנחוצים.

12. בשום מקרה, אלא אם נדרש הדבר על-ידי החוק החל, או שהוסכם כך בכתב, בעל זכות היוצרים, או כל צד אחר ששינה ו/או הפיץ מחדש את התוכנית כפי שהותר לעיל, לא ישאו כלפיך באחריות לנזקים, לרבות נזקים כלליים, מיוחדים, משניים או תוצאתיים כלשהם, הנובעים מהשימוש או מאי-היכולת להשתמש בתוכנה (לרבות, אך מבלי לגרוע מאמור לעיל, אבדן נתונים או נתונים שעובדו שלא במדויק או הפסדים שבהם נשאת אתה או צדדים שלישיים או כשל של התוכנית לפעול ביחד עם תוכניות אחרות), גם אם הודע לבעל הזכות או צד אחר שכזה על האפשרות לנזקים כאמור.

סוף התניות והתנאים

איך להחיל תנאים אלה על התוכניות החדשות שלך

אם אתה מפתח תוכנית חדשה, ורוצה שהציבור יפיק ממנה את מירב התועלת, הדרך הטובה ביותר להשיג זאת היא לעשותה תוכנה חופשית שכל אחד יכול להפיץ מחדש ולשנות על-פי תנאים אלה.

כדי לעשות זאת, צרף את ההודעות הבאות לתוכנית. הכי בטוח לצרף אותם לתחילתו של כל קובץ מקור כדי להבהיר באופן היעיל ביותר את העדר האחריות; וכל קובץ צריך לכלול לפחות את שורת "זכויות היוצרים" והפניה למקום הימצאה של ההודעה המלאה.

<שורה אחת למתן שם לתוכנית ומושג מה היא עושה.>
<זכויות היוצרים (C) <שנה> <שם המחבר>

תוכנית זו היא תוכנה חופשית; אתה יכול להפיצה מחדש ו/או לשנות אותה על-פי תנאי הרישיון הציבורי הכללי של GNU כפי שפורסם על ידי קרן התוכנה החופשית; בין אם גרסה 2 של הרישיון, ובין אם (לפי בחירתך) כל גרסה מאוחרת שלו.

תוכנית זו מופצת בתקווה שתהיה מועילה, אבל בלא אחריות כלשהי; ואפילו ללא האחריות המשתמעת בדבר מסחריותה או התאמתה למטרה מסוימת. לפרטים נוספים, ראה את הרישיון הציבורי הכללי של GNU.

ביחד עם תוכנית זו היית אמור לקבל עותק של הרישיון הציבורי הכללי של GNU; במידה שלא, כתוב ל- Free Software Foundation, Inc., 59 Temple Place, Suite 330, Boston, MA 02111-1307, USA.

הוסף גם פרטים שיאפשרו ליצור איתך קשר בדואר אלקטרוני ורגיל.

אם התוכנית היא אינטראקטיבית, גרום לכך שתציג הודעה קצרה כדוגמת זו, כשהיא מתחילה בפעולתה האינטראקטיבית:

Gnomovision גרסה 69, זכויות יוצרים © <שנה> <שם היוצר>
Gnomovision באה בלא אחריות כלשהי; לפרטים הקלד 'show w'.
זוהי תוכנה חופשית ואתה מוזמן להפיצה הלאה בתנאים מסוימים. לפרטים הקלד 'show c'.

הפקודות ההיפותטיות 'show w' ו-'show c' צריכות להציג את החלקים המתאימים מתוך הרישיון הציבורי הכללי. כמובן, שהפקודות שתשתמש בהן יכולות להיקרא בשמות אחרים פרט ל-'show w' ו-'show c'; הן יכולות אפילו להיות הקלקות עכבר או פריטי-תפריט – כל מה שיתאים לתוכנית שלך.

עליך לגרום למעבידך (אם אתה עובד כמתכנת) או למוסד-החינוכי שלך, אם קיים, לחתום על "כתב ויתור על זכות יוצרים" לתוכנה, במידת ההכרח. להלן דוגמה; שנה את השמות:

ייוודין בע"מ מוותרת בזאת על כל זכות יוצרים בתוכנית 'Gnomovision' שנכתבה על-ידי ג'ימס האקר.

<חתימת טי-קון>, 1 באפריל 1989
טי-קון, נשיא של סגן

רישיון ציבורי כללי זה אינו מתיר לשלב את התוכנית שלך לתוך תוכניות קנייניות. אם התוכנית שלך היא ספריה של רוטינות-משנה, אפשר שתמצא שזה שימושי יותר להרשות קישור של יישום קנייני עם הספרייה. אם זה מה שברצונך לעשות, השתמש ברישיון הציבורי הכללי לספריות של GNU, במקום ברישיון זה.

תורגם על-ידי עו"ד חיים רביה <ravia@law.co.il>. כל הזכויות שמורות ©, 2002.

תרגום זה הוא מסמך חופשי; כל אחד רשאי/ת להעתיק, לשנות ולהפיץ מחדש תרגום זה על-פי תנאי גרסה 2 של הרישיון הציבורי הכללי של GNU כפי שפורסם על ידי קרן התוכנה החופשית, בשינויים המחויבים מן העובדה שמסמך זה איננו תוכנת מחשב. יש להבחין בבירור בין השינויים שהוכנסו לבין התרגום המקורי.

בעוד שהתרגום נוקט לשון זכר, הרישיון מופנה, כמובן, גם לנשים. המקור נוקט בלשון ניטראלית ("you"), שאינה מתאפשרת בשפה העברית.

תרגום זה מופץ בתקווה שיימצא מועיל, אבל בלא אחריות כלשהי; לרבות לא אחריות משתמעת כלשהי. לפרטים נוספים, ראה את הרישיון הציבורי הכללי של GNU.

תרגום זה איננו מסמך רשמי של ה-Free Software Foundation והיא לא אשרה אותו. התרגום אינו בא במקום המקור האנגלי של הרישיון הציבורי הכללי, אלא הוא מיועד לשמש כלי עזר בלבד להבנתו. לפיכך, בעת הסתמכות משפטית על הרישיון עליך לפנות אל המקור האנגלי המצוי בכתובת <http://www.gnu.org/licenses/gpl.html> [11.7.2002].